

СХВАЛЕНО

педагогічною радою Запорізького
навчально – виховного комплексу № 67
ЗМР Запорізької області
Протокол від 02.12.2024 №

Голова
педагогічної ради

Олена МАЛИШ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Запорізького
навчально – виховного комплексу № 67
ЗМР Запорізької області
№ _____ від _____

Директор
ЗНВК № 67

Олена МАЛИШ

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у Запорізькому навчально-виховному комплексі №67 Запорізької ради Запорізької області

Загальні положення.

Дане Положення регулює питання порядку розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗНВК №67 і розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2024, № 40, ст.253.

1.1. Зокрема, визначено, що булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/ або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

1.3. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗНВК №67 (далі - Положення) затверджується наказом керівника і є обов'язковим до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

1.4. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗНВК №67.

1.5. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням невиконання обов'язків учасниками освітнього процесу. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

1.6. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом директора.

2. Повноваження керівника закладу та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

2.1. Керівник закладу:

- зобов'язаний сформувати середовище, вільне від насильства та жорстокого поводження з дитиною;

- затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню зі здобувачами освіти в закладі з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним учасників освітнього процесу та здійснює контроль за його виконанням;

- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в закладі освіти. Протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей;

- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.

2.2. Заступник керівника закладу з виховної роботи забезпечує:

- виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування), веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

- прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-сайті розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії булінгу,

- реалізацію плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

2.3. Психологічна служба (практичний психолог зокрема) забезпечує:

- виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування); веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;
- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід - консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

2.4. Працівники закладу у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до органів Національної поліції України;
- повідомити керівника закладу, батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження.

3. Діяльність Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування):

3.1. комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) ЗНВК №67 (далі - Комісія) затверджується наказом директора та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування);

3.2. у своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про освіту», Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми»;

3.3. до складу Комісії входять: керівник закладу, заступники керівника закладу, педагогічні працівники, (у тому числі практичний психолог, соціальний педагог), представники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (за згодою). Також до участі у засіданні комісії можуть залучатися:

- сторони булінгу (кривдник, потерпілий, свідки та їхні батьки, якщо сторони булінгу є неповнолітніми);
- представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу в закладах освіти (Служба освітнього омбудсмена, органи місцевого самоврядування, засновник закладу освіти або уповноважений ним орган, поліція).

Комплекс має право залучати зовнішніх експертів та юристів до розгляду справи на умовах закону України «Про захист персональних даних».

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти, Порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається керівником закладу для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) відповідно до заяв, що надійшли з цього приводу.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування) через об'єктивні причини (діагноз здобувача освіти), зумовлені, зокрема, психологічним станом, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії. Потерпілий чи його(її) законний представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

4. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування):

4.1. учасники освітнього процесу подають заяву керівнику закладу освіти про випадок булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

4.2. керівник розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування;

4.3. проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб, від яких отримано інформацію;

4.4. керівник, для прийняття рішення за результатами розслідування, наказом створює комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування;

4.5. рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії;

4.6. потерпілий чи його (її) законні представники також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

5. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) у комплексі та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування):

5.1. у разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, керівником

повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування);

5.2. виконується рішення та рекомендації Комісії;

5.3. надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;

5.4. керівник або уповноважені ним особи відповідно до чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування).

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу:

6.1. Здобувачі освіти мають право на:

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;

- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

6.2. Здобувачі освіти зобов'язані повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

6.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти;

- повідомляти керівника закладу про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію яку отримали від інших осіб,

- вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.4. Батьки або інші представники здобувачів освіти мають право:

- подавати керівнику заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

- на повне та неупереджене розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, стала свідком насильства або жорстокого поводження, відповідних програм для таких осіб.

6.5. Батьки зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти керівнику закладу у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до булінгу.